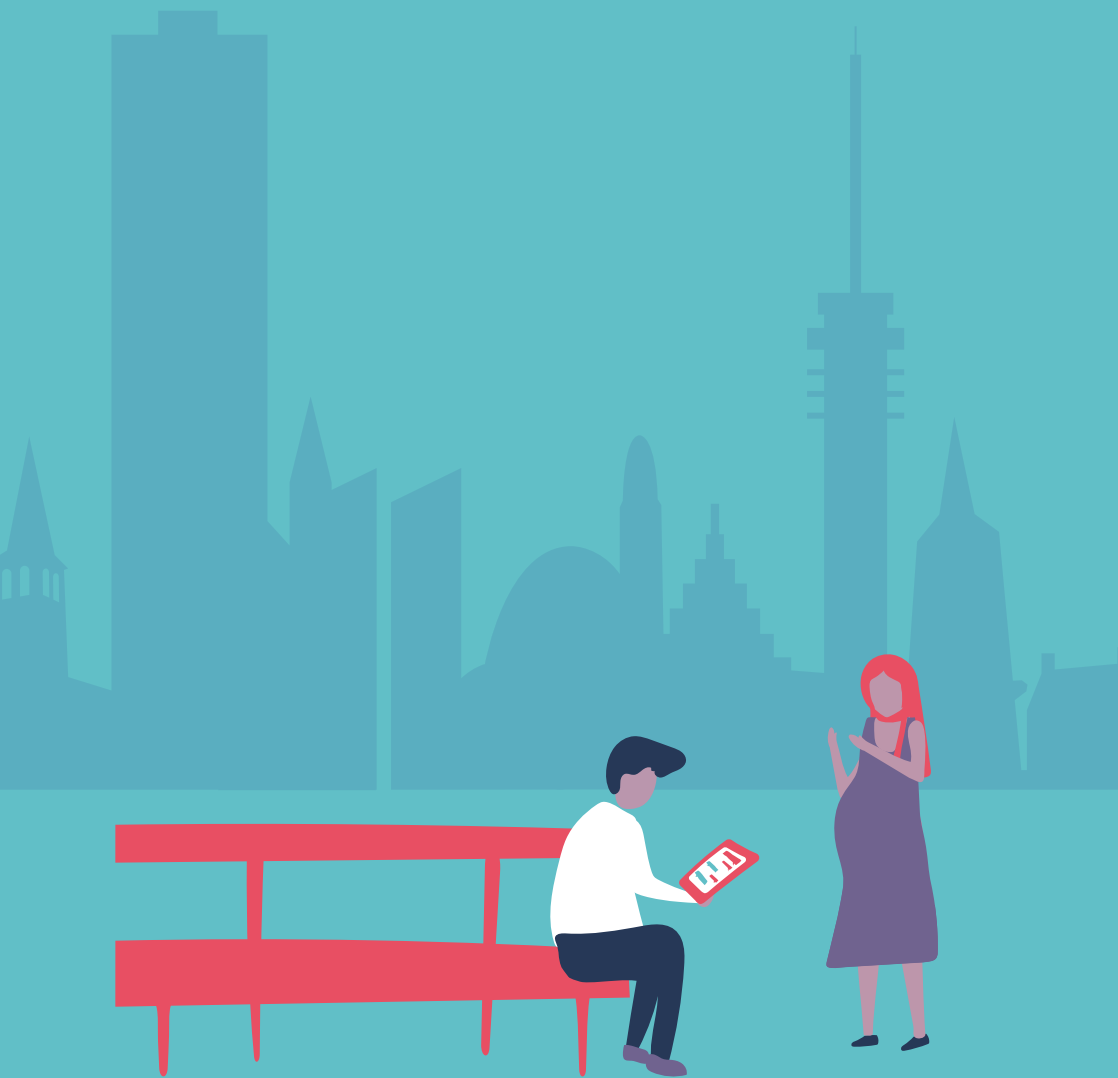

ERKENNING EN OUDERLIJK GEZAG

**ALLES WAT JE MOET WETEN OVER
ERKENNING EN OUDERLIJK GEZAG**

Gefeliciteerd, jullie krijgen een kindje! Dit wordt een bijzondere en soms ook spannende tijd. Waarin veel op jullie af komt. Ook een aantal juridische zaken, zoals erkenning van jullie kind en het ouderlijk gezag. Zijn jullie niet getrouwd en geen geregistreerd partner? Dan is het belangrijk dat jullie dit goed regelen. In deze folder lezen jullie hier alles over.

ERKENNING

Wat is erkenning?

Erkennen van jouw kind betekent dat je laat vastleggen dat jij de juridische ouder bent. Als juridische ouder heb je een aantal rechten en plichten. Dit zijn de belangrijkste:

- Je bent verplicht om jullie kind 'te onderhouden' tot hij of zij 21 jaar is. Ook als jullie uit elkaar gaan.
- Je hebt recht op omgang met en informatie over de ontwikkeling van jullie kind. Ook als jullie uit elkaar gaan.
- Jullie kind wordt jouw erfgenaam.
- Jullie kind kan jouw achternaam krijgen.
- Jullie kind krijgt mogelijk ook jouw nationaliteit (dat is afhankelijk van jouw eigen nationaliteit en hoe dit in dat land geregeld is).

In welke situatie moet erkenning worden geregeld?

Als jullie niet getrouwd zijn of geen geregistreerd partnerschap hebben (let op: alleen een samenlevingscontract is niet voldoende), dan is de biologische moeder - de vrouw die bevalt - automatisch de juridische ouder. De vader of duomoeder niet! Jullie moeten dit dan nog regelen.

Wat zijn voorwaarden voor erkenning?

- Je moet ouder zijn dan 16 jaar.
- Je hebt toestemming van de biologische moeder nodig.
- Je kunt een kind niet erkennen als je niet met de biologische moeder mag trouwen. Bijvoorbeeld als jullie bloedverwanten zijn.
- Je mag niet onder curatele staan vanwege bijvoorbeeld een langdurige, psychische stoornis. In de wet is bepaald dat je dan niet in staat bent om goed het ouderlijk gezag uit te voeren.

Wanneer en waar kan ik mijn kind erkennen?

Je kunt jullie kind erkennen voor de geboorte, tijdens de aangifte van geboorte of op een later moment.

Kind erkennen tijdens de zwangerschap

Dit heet erkenning van de ongeboren vrucht. Dit kan in elke gemeente in Nederland. Het gemeentehuis van jullie woonplaats is het meest gebruikelijk. Wonen jullie niet in dezelfde gemeente? Dan kiezen jullie zelf waar jullie dit regelen.

Mag ik dan niet meebeslissen over het ziekenhuisbezoek van mijn dochter?

Als de biologische moeder niet meekomt voor de erkenning, moet zij schriftelijke toestemming geven. Dit formulier kunnen jullie opvragen bij de gemeente. Krijgen jullie een meerling? Dan geldt de erkenning voor alle kinderen waarvan de moeder op dat moment zwanger is.

Kind erkennen tijdens de aangifte van de geboorte

Je kunt jouw kind ook erkennen tijdens de aangifte van de geboorte. Die aangifte moet je doen in de gemeente waar het kind is geboren. Als de moeder niet meekomt, moet zij voor de erkenning schriftelijke toestemming geven.

Kind erkennen op een later moment

Het kind kan ook erkend worden als het al ouder of zelfs meerjarig is. Dit kan in elke gemeente in Nederland. Vanaf 12 jaar heeft de vader schriftelijke toestemming nodig van het kind en de moeder. Vanaf 16 jaar is alleen toestemming van het kind nodig.

Wanneer moet ik de achternaam doorgeven?

Als jullie niet getrouwd zijn of geen geregistreerd partnerschap hebben, dan krijgt jullie kind automatisch de achternaam van moeder. Willen jullie een andere achternaam? Dan moet de vader of duomoeder het kind erkennen. Ook moet de biologische moeder mee naar het gemeentehuis om toestemming te geven. Dit kan niet door één van jullie geregeld worden en mag niet schriftelijk. Het is aan te raden om dit voor de geboorte te regelen; tegelijk met de erkenning van de vrucht. Net na de bevalling heeft moeder waarschijnlijk iets anders aan haar hoofd.

Is het kind ouder dan 16 jaar bij de erkenning, dan kiest het kind zelf welke achternaam hij of zij wil dragen.

Kost het geld om het kind te erkennen?

Een kind erkennen is gratis. Willen jullie een afschrift van de akte van erkenning, dan kost dat wel iets. De gemeente kan jullie verder informeren over deze kosten.

OUDERLIJK GEZAG

Wat is ouderlijk gezag?

Een ouder die gezag heeft over een kind, moet het kind verzorgen en opvoeden. Daarnaast kan een ouder met gezag officiële handelingen uitvoeren voor het kind. Zoals het aanvragen van een paspoort, de inschrijving op een school regelen of toestemming voor een medische behandeling.

Als gezaghebbende ouder heb je een aantal rechten en plichten. Dit zijn de belangrijkste:

- Je bent verantwoordelijk voor de verzorging en opvoeding van jullie kind.
- Je bent verplicht om jullie kind 'te onderhouden'. Ook als jullie uit elkaar gaan.
- Je bent de wettelijk vertegenwoordiger van jullie kind en mag officiële handelingen uitvoeren.
- Je bent aansprakelijk voor wat jullie kind doet (vanaf 16 jaar is het kind zelf aansprakelijk).
- Je beheert het geld en de spullen van jullie kind en bent ook aansprakelijk als jij dit niet goed doet.

In welke situatie moet gezag worden geregeld?

Als jullie niet getrouwd zijn en geen geregistreerd partnerschap hebben (let op: alleen een samenlevingscontract is niet voldoende), dan is het gezag niet automatisch geregeld. Jullie kind komt dan na de geboorte onder het gezag van de biologische moeder. Willen jullie gezamenlijk gezag, dan moeten jullie dat samen regelen.

Voor de duidelijkheid: erkenning en ouderlijk gezag zijn niet hetzelfde. Het gezag moeten jullie apart regelen.

Wat zijn voorwaarden om ouderlijk gezag te krijgen?

- Je moet jullie kind hebben erkend.
- Je moet ouder zijn dan 18 jaar. Als je 16 of 17 bent, dan kun je bij de rechter een meerderjarigheidsverklaring vragen. Ben je jonger dan 16, dan stelt de rechter een voogd aan.
- Je mag (net zoals bij erkenning) niet onder curatele staan vanwege bijvoorbeeld een langdurige psychische stoornis. In de wet is bepaald dat je dan niet in staat bent om goed het ouderlijk gezag uit te voeren.

Als geen van beide ouders gezag (meer) hebben, dan wijst de rechter een voogd aan.

Wanneer en hoe kan ik gezag aanvragen?

Jullie kunnen na de geboorte ouderlijk gezag aanvragen. De rechten en plichten die bij het gezag horen gelden namelijk pas vanaf de geboorte van het kind. Het gezag vragen jullie aan bij de rechtbank.

Online aanvragen

Via het digitaal loket Rechtspraak.nl kunnen jullie samen het ouderlijk gezag aanvragen. Met DigiD krijgen jullie toegang tot het digitale formulier 'Aanvragen ouderlijk gezag'.

Via een formulier aanvragen

Hebben jullie zelf geen DigiD of heeft jullie kind (nog) geen BSN? Gebruik dan het 'Aanvraagformulier voor ouderlijk gezag' op de website Rechtspraak.nl. Jullie moet dan bewijs van de geboorte meesturen, zoals bijvoorbeeld de geboorteakte. Deze kunnen jullie aanvragen in de gemeente waar jullie kind geboren is.

Het (geprinte) formulier sturen jullie vervolgens op of geef je af bij de rechtbank in de buurt. Is jullie kind niet in Nederland geboren of is de geboorteplaats van jullie kind onbekend? Ook dan regelen jullie zo het gezag.

Kost het geld om gezag aan te vragen?

Het aanvragen van het ouderlijk gezag is gratis.

Ineens bleek dat ze helemaal geen toestemming nodig had.

Hebben jullie na het lezen van deze folder toch nog vragen? Misschien vinden jullie de antwoorden hieronder; bij de meest gestelde vragen. Jullie kunnen ook meer informatie vinden op Rijksoverheid.nl of contact opnemen met jullie gemeente.

MEEST GESTELDE VRAGEN

Wij trouwen na de geboorte van ons kind. Moeten we dan ook het gezag regelen?

Als jullie na de geboorte van jullie kind trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaan, dan krijgen jullie automatisch gezamenlijk gezag. De voorwaarde is wel dat je als vader of duomoeder het kind hebt erkend. Houd er wel rekening mee dat je geen gezag hebt vanaf de geboorte tot aan het moment dat het huwelijk of het geregistreerd partnerschap rond is.

Wij gaan als gehuwden of geregistreerd partners scheiden. Wat gebeurt er dan met het gezamenlijk gezag?

Bij een scheiding behouden beide ouders het gezag. Behalve als de rechter anders heeft bepaald.

Wij gaan als ongehuwden uit elkaar. Wat gebeurt er dan met het gezamenlijk gezag?

Als jullie goed het gezamenlijke gezag hebben geregeld, dan behouden jullie beide gezag als jullie uit elkaar gaan. Behalve als de rechter anders heeft bepaald.

Wat gebeurt er als wij als ongehuwden uit elkaar gaan en het gezag niet goed hebben geregeld?

Als jullie als ongehuwden geen gezamenlijk gezag hebben geregeld, dan heeft moeder automatisch het eenhoofdig gezag. Dit betekent dat zij in haar eentje belangrijke beslissingen over jullie kind mag maken. Dit kan grote gevolgen hebben, want dan kan zij zonder toestemming van 'ouder-zonder-gezag' bepalen waar jullie kind komt te wonen of naar school gaat.

Ik dacht dat ik de kinderen gewoon zou blijven zien.

Jullie gaan uit elkaar. Als 'ouder-zonder-gezag' word je ermee geconfronteerd dat je geen ouderlijk gezag hebt. Dit kan je alsnog regelen, maar dan heb je toestemming nodig van de ouder - meestal de moeder - die wel gezag heeft. Als er een conflict is tussen jullie, wordt dat vaak lastig. Het komt voor dat een moeder besluit met jullie kind(eren) naar de andere kant van het land te verhuizen. Of de vader buitensluit als er beslissingen over medische behandelingen genomen moeten worden. Dan kan het om leven en dood gaan. Regel dat soort zaken voor het te laat is.

**Ik heb geen gezag, maar ons kind wel erkend.
Moet ik dan - als we uit elkaar gaan -
wel meebetalen in de verzorging en opvoeding?**

Als jij jullie kind hebt erkend, dan ben je juridisch ouder en moet je bijdragen in het levensonderhoud van jullie kind. Daarom moet je ook zonder gezag alimentatie betalen. Dit geldt zowel voor de moeder als de vader.

**Ik heb geen gezag en ons kind niet erkend.
Moet ik dan - als we uit elkaar gaan -
wel meebetalen in de verzorging en opvoeding?**

Ook als jij jullie kind niet hebt erkend en dus geen juridisch ouder bent, moet je alimentatie betalen. In de wet staat dat de 'verwekker' van een kind verplicht is om mee te dragen in de kosten van verzorging en opvoeding van het kind.

Wisten jullie ook dat het verstandig is om de voogdij goed te regelen? Voogdij is de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding van een minderjarig kind van iemand anders. Bijvoorbeeld omdat de ouders niet meer leven of slecht voor hun kinderen zorgen. Kijk op [Rijksoverheid.nl](https://www.rijksoverheid.nl) voor meer informatie.

Gemeenten in regio Hart van Brabant vinden dat alle kinderen moeten op kunnen groeien in een veilige omgeving. Het goed regelen van ouderlijk gezag is daarvoor een belangrijke stap en kan problemen voorkomen.

De gemeenten van de regio Hart van Brabant zijn: Dongen, Gilze-Rijen, Goirle, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Oisterwijk, Tilburg en Waalwijk.

www.zorgenomeenkind.nl
www.alsjeuitelkaargaat.nl